

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisporna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1½6. uri popoldne.

Štev. 178.

V Ljubljani, v soboto 4. avgusta 1888.

Letnik XVI.

Po cesarskem shodu.

△ Minoli so slavnostni dnevi v severnih Benetkah, in mladi nemški cesar se je vrnil preko Stockholma in Kodanja k domačemu ognjišču. Časnikarji še vedno glojejo trdo kost pomenljivega shoda ter mu z raznih stališč pripisujejo različne nasledke. Zuna je glasovitega francoskega diplomata Taylleranda krilata beseda, da je namreč Bog dal ljudem jezik, da ž njim zakrivajo svoje misli. Isto bi smeli reči o mnogih današnjih časnikarjih, da namreč imajo gosja in jeklena peresa, s katerimi v člankih opisujejo stvari, kakeršne niso, da jim zakrivajo resnico. Politični listi imajo nalogo, da so tolmači pravega javnega mnenja, a tega ne moremo reči o vseh dunajskih in peštanskih listih. Ti listi ne delajo javnega mnenja, vsiljujejo občinstvu napačne misli in nazore ne le o domačih razmerah, marveč tudi o vnanjih dogodkih. Tako časnikarstvo več škoduje državi in posameznim narodom, nego morejo popraviti nepristranski, v domoljubnem in krščanskem duhu pisani listi. Tako sedaj skušajo dokazati madjarski listi, da cesarski shod nima nobenega praktičnega nasledka. Do najnovejšega časa so svetu slikali rog za svečo ter ga rotili, da more naša država v vseh slučajih računati na nemško pomoč, da bo Nemčija s svojo krvjo zapečatila bojevito madjarsko politiko. Trezni ljudje pa sodijo, da se madjarski šovinizem ne dá opravičiti s pogodbo, katero je grof Andrassy sklenil v imenu Avstrije z Nemčijo, in da Bismarckove besede o Hekubi postavijo na laž sangvinične nade Arpadovcev. Ko je grof Andrassy podpiral dotično pogodbo, požuril se je, da se izogne vprašanju: A kje so nemške legije? Nemško-avstrijska zveza zagotavlja naši državi le v tem slučaju nemško aktivno pomoč, ako jo Rusija napade. Madjari pa želé, da bi naša država pričela aktivno ter Rusijo izzvala iz pasive.

O zadnjem potovanju nemškega cesarja svet še ni izvedel nič gotovega; vse čaka le na vidne na-

sledke. Oni pa, ki so bližje stali cesarjema, modro molčé. Gotovo je, da sta si v prvi vrsti vladarja zagotovila osebno prijateljstvo. Ko je car Aleksander III. prevzel vladarstvo, bile so razmere mej Berolinom in Peterburgom jako hladne. Še lansko leto bil je shod Aleksandra III. in Viljema I. prisiljen in mrzel. Treba je bilo torej ponoviti staro prijateljstvo mej dvoroma v Berolinu in Peterburgu. In to se je posrečilo Viljemu II. To osebno prijateljstvo pa je velikega pomena tudi za ostalo Evropo, ker s tem poneha glavni vzrok negotovosti in vznemirjenju. Preverjeni smo, da vsaj uradna Rusija ne bo iskala zveze s sovražnikom miru, in tako se utegnejo polagoma sprijazniti s položajem tudi druge države ter odvrniti strašno vojsko, ki je kakor Damoklejev meč visela nad trepetajočo Evropo.

S temi kratkimi besedami je označen pomen cesarskega shoda v Peterburgu. O bolgarskem vprašanju cesarja gotovo nista sklenila določenih načrtov. Tako se glase celó ruska poročila. Nemčija v veliki politiki nima toliko proste roke, da bi z Rusijo brez svojih zaveznikov sklepala konkretne pogodbe, akoravno pišejo nekoji listi, da hoče Bismarck zopet varati Rusijo, in da je bil obisk nemškega cesarja le blimba. Kar se tiče nerešenih političnih vprašanj, ne bomo prej slišali določenih sklepov, dokler ne obiše Viljem II. cesarja Franca Josipa, ker njegova je naloga, da sprijazni Avstrijo z Rusijo.

Cesarski shod je torej le uglažil pot, po katerem se more poravnati kritični položaj. Ko bo Viljem II. obiskal tudi našega vladarja, kar se bo v kratkem zgodilo, imeli bomo pred očmi skupno podobo vseh sredstev, s katerimi nameravajo vladarji sprijazniti nasprotujoče si koristi.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna III. velika skupščina v Ptui

dné 29. julija 1888.

(Dalje.)

9. Neizprosna smrt pobrala je iz naše srede zopet dokaj vrlih družbenikov. Umrli je ravno

v noči po II. skupščini v Trstu premarljivi prvomestnik ondotni moški podružnici Viktor Dolencec, ki si je za našo družbo stekel nevenljivih zaslug. V Trstu je pobrala smrt i družega prijatelja slovenskega šolstva, mnsgr. A. Hrovatina. — Na Goriskem obžalujemo smrt družbenikov profesorja M. Lazar-ja in dekana P. Kobal-a. — Slovenska Koroška je zaplakala v preteklem letu ob gomili dveh najodličnejših sinov, svojih prvoboriteljev in prvoučiteljev. Preminol je v Žabnici dekan L. Frčnik in kmalu potem oče koroških Slovencev, naš prvi čestni član mnsgr. prof. A. Einšpieler. Na tej, za vso Slovenijo prebitki izgubi, je družbeno vodstvo brzojavno izrazilo globoko sožalje. — Osrednja Kranjska izgubila je vrlega domoljuba. Prvomestnik Brdske podružnice častni kanonik, dekan I. Toman sklenil je svoje blago življenje. — V zeleni Štajarski preminulo je tudi nekaj naših družbenikov, ustanovnik župnik I. Sever in davčni kontrolor R. Mikuš i. t. d.

Vsem preminolim rodoljubom blag spomin, a plačilo v nebesih! (Slava!)

10. Zopet je vodstvu prijetna dolžnost, danes slovesno izraziti iskreno zahvalo slovenskemu časništvu, ki tako čvrsto podkrepljuje našo družbo; osobito pa našima dnevnikoma, ki sta tako točno razlašala vsa vodstvena naznanila. — Vsem slavnim načelništvom na tolikej požrtvovalnosti in vzgledni trudoljubivosti presrečna zahvala in priporočilo za bodočnost!

11. Slavna skupščina! Naša družba sloni na katoliško-narodni podlagi; zato je delovala in bo delovala po krščanskem geslu: Nobenemu krivice, a narodu — slovenskemu — pravico — materinega jezika v vse šole, koder bivajo Slovenci. — Dok ne dosežemo tega, po čemur koprni zvesto slovensko srce, da se bo naša mladina izobraževala v domovinskem to je: krščansko-narodnem duhu, imela bo naša družba posla dovolj; o da bi imela i sredstev! Mili Bog jo blagoslovi na priprošnjo sv. Cirila in Metoda!

LISTEK.

Sviftijada.

(Jedenintrideseti spev.)

Koliko potov smo že naglašali v vezani in nevezani besedi, da smo Slovenci koleriki do skrajne mere. Danes smo optimisti, da je isti zlati vek prava puščava v primeri z našimi nebesi, jutri smo zopet črnogledi, pravi sinovi neke danjih Tantalidov.

V svojem prirojenem optimizmu nismo mogli zakriti desničarji že „a priori“ svoje slavne zmage o konfesijonelni šoli v bodočem državnem zboru. Prav se nam godi! Nemški pjonirji zapazili so naše slavne namere ter si prislužili ž njimi v svojih brezdelavnih počitnicah mastno politično pečenko. V istini izvrstni možakarji so ti napredku prijazni pedagogi! Ko bi ne trdil še dandanes vsak pruski korporal svojim novincem, kako slavno so zmagali nekda njegovi tovariši vse sosedne nepruske učitelje, v nevarnosti bi bili naši graški učiteljski zborovalci, da jim pošlje mladi pruski korporal pohvalno pismo, ker prizegajo javno, da hočejo očistiti šolo starih konfesijonelnih grehov. Naravno je torej, da namerava g. Gautsch podaljšati za jedno celo leto šolski pouk na srednjih šolah, saj vidi in

čuti, da iščejo njegovi srčni ljubljenci svojo slavo raje v političnem „a b c“, nego v pravem napredku na šolskem polji. Zaradi tega smo mi desničarji pred nemškimi Dittesi dosedaj še brez strahu, ali pa vsaj tako dolgo, dokler si ne pridobé oni dejanjskega zadoščenja za znano razžaljenje po svojih pruskih kolegih, ali pa vsaj od g. Gautscha priznanje za svojo novo šolo.

Letošnje poletje igra voda veliko ulogo. Davkarska povodenj v letošnjem državnem zboru povodenila in poplavlila je naše denarne mošnje, zdaj v poletji, ko vlada sicer obligatna politična in socialna suša, poji obilo dež polja, v naši beli Ljubljani pa se rodé celó novi „vodeni“ upi.

Jaz sem prepričan, da smo zagrešili Slovenci doslej v svoji metropoli mnogo političnih grehov prav zaradi slabe pitne vode, in da smemo računati svojo neslogo le na rovaš slabe mestne kanalizacije.

Kakovo naključje, da nam delé in provzročujejo baš umetniki z Nemškega, katere sicer najmanj čislamo, dobro pijačo, dočim naši domači mojstri iščejo po tujem jedi in pijače.

Upajmo, da nas okrepeča obljubljená sveža tekočina s severja ter nam ozdravi s prirodno nesprijeno močjo po jugoslovanskem Šternovem evičku in še po mnogih drugih pravih „narodnih“ slo-

venskih evičkih oslabei želodec. Torej živela naša sedanja „vodena“ politika, ki naj se premeni, kar se je po „naključji“ pripetilo že mnogim našim visokoletečim načrtom, v istini kmalu v pravo težko pogrešano pitno vodo!

Ker govorimo že o vodi, spodobi se, da omenimo, akoravno nismo kemiki-strokovnjaki, tudi nekaj o kemiji. H₂O imenovali smo nekelej v šoli vodo. In vendar se je pripetilo nekemu dijaku, da je zapisal pri izpitu, da se imenuje najboljša voda: Sava in njena „brhka“ hčerka Savica. To svojo učenost argumentoval je potem svojeglavno, meneč, da je Sava zaradi tega najboljša in najbolj slavna voda, ker jo opevajo vsi slovenski pesniki v odah in sonetih in sicer navadno, dokler ne premorejo vina.

Imel je bajé prav naš neke danji kemik, akoravno se je odlikoval zaradi svojega rodoljubja z dvojko v kemiji. Tudi mi imamo prav, ker skrbimo z novim vodovodom ne samo živim Ljubljčanom za pitno vodo, temveč tudi mrtvim, saj bo de tekla vodena cev zaradi ozke soteske na ljubljanskem polji v obliži pokopališča. Ako se primeri, da počí po naključji vodovod, potem pišejo učeni kemiki našo bodočo pitno vodo s sledečo znamko: N H₃.

Sviftijanec.

V to svrhu danes zopet kličemo vse rodoljube na delo za vero in dom, v duhu Vašega nepozabljivega Božidara Raiča, ki počiva v naši sredini, beli Ljubljani: onim ob mejah slovenskih — ali smemo klicati: „memento mori“ spominjaj se narodne smrti! — ne — bolje: „Vigilantibus iura!“ (Budečim pravica!) kajti slovensko šolstvo ima dokaj neprijateljev.

Zato poslušnimo pesnika-proroka, kličečega čez vse slovenske planjave:

»Brodarjem pomoči nesimo,

Nas čolníc pogube otmimo!»

(Navdušeni „slava“ in „živio“-klici, splošno odobravanje.)

Na vprašanje prvomestnikovo: da-li želi kedo kaj pripomniti k izveštvju tajnikovemu, se ne oglasi nihče. Bilo je soglasno odobreno, kar konstatuje prvomestnik. (Dalje prih.)

Suženjstvo.

(Konec.)

Toda še nekaj drugEGA je, kar Nas močno boli in kamor nam je obračati vso Našo pozornost. Kupčija z ljudmi je namreč na morji ponehala, tem silneje in kruteje pa se vrši na kopnem, zlasti v nekaterih krajih v Afriki. Zadoščuje, da vemo, da mohamedanci Etijopcev in sličnih narodov ne cenijo više od živali in takoj lahko strahoma spoznamo, kako kruto in brezvestno z njimi počenjaajo. Nalik razbojnikom prideró v sela mirnih Etijopcev, trgajo, ropajo, pokončavajo, kar dobé. Može, žene, otroke brez težave povežejo ter jih tirajo siloma na sramotne somnje. Iz Egipta, Zanzibara, deloma tudi iz Sudana prihajajo kar kupoma sužnikov sramotna krđela. V dolgih vrstah gredó možje vkleneni v verige; tepeni so mnogo, hrano imajo le borno. Kateri teh težav ne zmagujejo, čaka jih smrt, kateri jih prebijó, postavljeni so kupoma na prodajo brezsrčnim in nesramnim kupcem. Ko so jih le-ti kupili, ločiti se je možu in ženi, otrokom in roditeljem; prodani sužnik mora v robstvo, v trpko, strahovito sužnost, kjer se mu je zajedno klanjati sv. preroka zakonom.

Te dogodke, kateri so nas milo v srce zboleli, izvedeli smo nedavno od oseb, ki so ta ostudna in zaničevalna dejanja jokaje sami videli in njih izjave se popolnoma strinjajo s poročili, katere dobivamo od najnovejših potnikov vroče Afrike. Ta verjetna poročila nam povedó, da se kupi in prekupi nalik živini leto za letom 400.000 zamorcev. Polovica njih opeša na grđih potih in ondukaj pogine, tako, da dobivajo potniki po tistih krajih pota nastlana z kostmi umrlih sužnikov.

Komu se ne krči srce, premišljuočemu takovo bēdo? Ni nam móči povedati, káko sočutje vzbujajo ti nesrečniki Nam, namestniku Kristusa, ljubeznipolnega Rešitelja in narodov Izveličarja, ki se tako radujemo toliko slavnih zaslug, katere ima cerkev za vse trpeče zemljane. Kako stezamo do njih svoje vse ljudi z jednako ljubeznijo oklepajoče roke, kako močno hrepenimo jim pomagati ter zljajšati britkosti. Kako srčno želimo, da bi se otresli robstva svojih gospodarjev in robstva nevere ter služili jedinemu pravemu Bogu v sladkem jarmu Kristusovem, deležni z nami vred dedščine božje. O, da bi pač vsi veljaki in mogotci, vsi, katerim je sveto narodno pravo in pravo človeško, vsi, katerim je širjenje katoliške vere na mári, da bi vsi našim opominom in prošnjam pokorni vzajemno z vsemi močmi v to delali, da se ta sramotna, grešna kupčija zavira, zatira in naposled popolnoma odpravi.

Može apostolski pa naj pazijo, da, ko človeška bistrornost in delavnost v deželah Afrike nova pota in nove kupčijske zveze izumlja, skrbi se zajedno za blagor in oproščenje sužnikov. Največ vspeha v tem bode, ako posveté oboroženi z milostjo božjo vse svoje moči širjenji sv. vere, ako dan za dnevom skrbneje gojijo sv. vero, katere najlepši sad je uprav ta, da poraja na čudovit način prostost, „s katero nas je Kristus osvobodil“. (Gal. 4. 31.) — Zato opominjamo, naj se sv. vere oznanovaleci ozirajo v življenje in delovanje Petra Claverja, kateremu smo nedavno podelili venec sv. slave, kakor v zrcalo apostolske čednosti. Štirideset let je ta mož vstrajal v službi pri ubogih krđelih zamorskih sužnikov, imenovaje samega sebe sužnikov sužnja. Ako bodo tega moža krščansko ljubezen in potrpežljivost posnemali, istinito bodo vredni služabniki izveličanja, delivei tolažbe, oznanitelji mirú ter se bode izpremenila z božjo pomočjo samota, pustina, goljava v lepo veselo rast vere in omike.

Sedaj pa, čestiti bratje, vrnejo naj se Naše misli in besede zopet k Vam, da Vam povemo, kako radostno smo čuli o naredbah, katere je ukrenila Vaše dežele državna oblast. Ker postava določuje, naj se dadé sužnikom pravice svobodnjakov, pravo, dobro in koristno je to samo ob sebi, zajedno nas potrjuje v Naši nadi, da se počné kmalu in lepo razvijati državno in cerkveno življenje. Ime braziljanskega kraljestva bode po pravici v blagem spominu pri vseh olikanih narodih, istotako bode povsodi v čisljih ime cesarjevo, kateri se je neki izjavil, da je njegova največja želja ta, da prej ko prej do cela izgine vse suženjstvo v celem njegovem kraljestvu.

Ko se bodo pa izvrševale te postave, žrtvujte — opominjamo Vas resno — vso svojo skrb in gorečnost tem zadevam, kajti javile se bodo tu marsikatero zapreke. Čujte posebno, da bo med gospodom in sužnikom zloga in jedinstvo; vse pogodbe vršé naj se pravično, postavno, mirno, krščansko. Kajti splošnja želja, da se odpravi vse suženjstvo, izvršuj se tako, da se krivica ne godí niti božjim, niti človeškim zakonom, brez nemira v državi, pred vsem pa sužnikom v prid. Vse te, bodisi, da so že svobodni, bodisi, da se bodo kmalu osvobodili, poučite z gorečnostjo višjega pastirja in z ljubeznivostjo očetovsko v naukih izveličanja, katere nahajamo v besedah vélikega apostola. Naj bodo vedno hvaležni tistim, kateri so jih iz sužnosti rešili bodisi z dobrim svetom, bodisi z dobrim delom; naj vsikdar pokažejo, da so bili vredni tako velike milosti; svobode naj nikdar ne obračajo v surovost in nerednost, temveč v pridno, marljivo življenje, da bodo kakor nramni državljani svoji rodbini in celi državi v prid in čast. Čislajo naj in spoštujejo slavne vladarje, višji oblasti naj bodo pokorni, zvesti naj bodo postavam državnim in dolžnostim svojim ne zaradi strahu, ampak zaradi verskih nagibov. Varujejo naj se nevoščljivosti in tujega blaga pohlepnosti, ki muči toliko siromakov ter je nevarna mirú in občni varnosti. Zadovoljni naj bodo s svojim imetjem in položajem svojim neznajoči večjih dobrot od dobrot nebeških, katerim naj zahvalijo svoje življenje in rešenje po Kristusu. Pobožnega duha naj bodo do Boga, Gospoda in Izveličarja svojega; njega naj ljubijo z vsemi močmi, njegovim zapovedim naj bodo zvesto udani. V tem naj se radujejo, da so otroci cerkve, neveste Kristusove; da so njeni dobri otroci ter ljubezen z ljubeznijo vračajo, to bodi njih prva skrb.

Te Naše opomine vsadite, čestiti bratje, oproščenim sužnikom v srce. Želja Naša in Vaša in vseh dobrih ljudi bodi zlasti ta, da zoréjav sv. veri sad zlate svobode po celem Vašem razsežnem kraljestvu.

Da se vse rečeno srečno izvrši, kličemo na pomoč obilo milost božjo in materino priprošnjo nemadežane Device. Zagotovilo božjega blagoslova in dokaz Naše očetovske ljubeznivosti do Vas bodi Naš apostolski blagoslov, kateri dajemo v vsi ljubezni Vam čestitim bratom, duhovenstvu Vašemu in vsemu narodu.

Dano v Rimu dne 5. maja 1888.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. avgusta.

Notranje dežele.

Prestolonaslednik Rudolf je predvčerajšnjim došel na svojem nadzorovalnem potovanji v Košice.

Danes je praznoval slavni prelat **dr. Sebastian Brunner** svojo zlato sv. mašo. Koncem sv. darila je podelil zlatomašnik papežev blagoslov; v to ga je sv. Oče posebej pooblastil.

Vlada je izvrševaje sklep zadnjega državnozbornskega zasedanja potrjeno **postavo gledé veroučiteljev** izročila deželnim šolskim svetom, da povedó svoje mnenje in nasvete gledé tega načrta, ki se bo predložil deželnim zborom. Kakor poroča „N. F. P.“ iz Brna, dobil je to postavo moravski deželni šolski svet z dostavkom, da se mora smatrati načrt le okvirjem za novi zakon, naj se predrugači po dotičnih deželnih razmerah in da se smejo vanj vplesti tudi nove določbe.

Za velike vojaške vaje na južnem Štajerskem slóve „ordre de bataille“: 28. divizija, obstoječa iz 18 batalijonov, zbira se dne 28. t. m. pri Celji, 6. divizija, obstoječa iz 15 batalijonov, dne 18. pri Mariboru. Obe diviziji manevrujete za-se do dne 9. septembra, in potem do dne 12. sept. ena proti drugi mej Konjicami in Slov. Bistrico. Cesar se bo vdeležil konečnih vaj pri 6., prestolonaslednik pri 28. diviziji.

Dopolnilna volitev državnega poslanca namesto odstopivšega **grofa Clam-Martinitca** se bo vršila dne 12. septembra.

Schönererjev tovariš-zatoženec, Edvard Gerstgrasser, je nastopil svojo kazen dne 30. julija.

Španski mornarični oddelek je došel v četrtek zjutraj ob 9. uri v Trst. Pozdravil je avstrijsko zastavo z 21 streli. Španski poveljnik je contre-admiral José de Carranza.

Vnanje države.

Srbski kralj je s prestolonaslednikom včeraj odpotoval iz Belgrada; danes je došel na Dunaj. V ponedeljek popoldne se bo z Danaja odpeljal v Berchtesgaden.

Iz okoliščine, da je **nemški** cesar obiskal na svojem povratku kneza Bismarcka, sklepajo, da so neresnične vesti, ki so govorile o razprtijah mej mladim cesarjem in njegovim kanclerjem. — „Kreutz-Ztg.“ objavlja petrograjsko govorico, da se bodo v jeseni sešli avstrijski, nemški in ruski vladar v nekem avstrijskem mejnem kraju.

Francoski poljedelski minister, ki je nadzoroval vinograde v Héraultu, zadržil je kmetom na njihove pritožbe, da se ne bo podpisala trgovinska pogodba z Italijo. — Boulanger bo menda za gotovo kandidoval v departementu Somme-u, kajti njegovi agitatorji so razdelili mej tamošnje prebivalce na stotine generalovih fotografij. — Freycinetov oboroževalni poskus ob nemško-francoski meji bo obširniši, kakor se je to začetkoma domnevalo. „Köln. Ztg.“ piše: Razven 11. divizije z glavnim sedežem v Nancyju se bodo tudi oborožili 146. in 156. pešpolk v Touilu, lovski bataljon v Saint-Nicolasu in Luneville-u in dva husarska polka neodvisne konjiške divizije v Luneville-u.

Anglija je naznanila **Italiji**, da se bo protivila vsakemu francoskemu zasedenju Tripolisa. Angleški mornarični oddelek pri Malti je dobil primerna povelja. Crispi je ukazal italijanskim konzulom v Tripolisu, naj mu nemudoma poročajo o vseh tamošnjih dogodkih. — Ta vest je nemškega vira.

V **Angliji** in na **Irskem** vzbuja največjo občno pozornost izrek porotnikov o Mandeville-ovi smrti, koja je provzročila irska uprava jetnišnic. Iz Londona se o teh junaških činih Balfourovih poroča: Ostudna so odkritja oglednika mrličev Rice-a o nečloveškem postopanju z irskimi političskimi jetniki. S ciniško surovostjo je priznal dr. Barr, da ga je odposlal Balfour, naj pazi, da se ne bo predobro godilo jetnikom! Ako je le polovica tega resnična, kar se pripoveduje o trpinčenji umrlega Mandeville-a, osramočena je Anglija za dolgo vrsto let pred celim svetom zaradi svojega hinavstva.

Španska kraljica je podelila na predlog skupnega ministerstva veliki križec Izabelnega reda predsedniku avstrijskega oddelka na barcelonski razstavi, grofu Zichy-ju; isto tako tudi pl. Lindheimu, grofu Dubskyju in grofu Harrachu.

Grški minister je dobil prepis italijanske note gledé **Masave**. Ker je razvidel iz te listine, da so velesile pritrdile Italiji, pridružil se jim je brez ugovora.

Novi **rumunski** poslanik v Belgradu, Beldiman, je predvčerajšnjim izročil svoje poverilno pismo srbskemu kralju v slovesni avdijenci.

Izvirni dopisi.

Iz Maribora, 3. avgusta. (O zlati maši mil. knezoškofa.) Za lavantinsko škofijo imenitna slovesnost, zlata maša mil. knezoškofa Nj. prevzvišenosti Jakoba Maksimiljana, se je včeraj v mariborski stolnici lepo in častno izvršila. Brezštevilna množica vernega ljudstva, 130 duhovnikov in poleg prevzvišenega metropolita, solnograškega nadškofa dr. Ederja, sosedna prevzvišena knezoškofa ljubljanski in celovski so se te redke svečanosti vdeležili. Po slovesnem vrodu v stolnico so sami mil. knezoškof zlatomašnik v prižnico stopili in vernemu ljudstvu tako rekoč račun dali o svojem življenju razloživši jim, kaj so vse doživeli in koliko hvale so zato ljubemu Bogu dolžni. Po pridigi so mil. zlatomašnik služili slovesno sv. mašo, pri kateri so na strani asistirali mil. nadškof in sosedna knezoškofa. V stranskih klopih so bili zbrani poleg duhovništva skoro vsi visoki dostojanstveniki civilnih in vojaških služeb. Mil. zlatomašnik opravljeni skoro s samimi darovi svojih vernikov so vkljub visoki starosti gibčno in glasno opravljali sv. daritev, in potem tudi doma z neutrudljivo potrpežljivostjo vse goste sprejemali in prijazno ž njimi občevali. Ravno ko so se vsi pričujoči duhovniki poklonili, prinesel je telegraf ljubeznjivo čestitko Nj. veličanstva svetlega cesarja, na katero je duhovništvo z burnim „živio!“ odgovorilo. Med poklonom in obedom so si gostje ogledovali v kapeli izpostavljene dragocene darove; največje vrednosti je kelih od čistega zlata, poklonjen od duhovništva cele škofije; trapisti z

(Dalje v prilogi.)

Rajhenburga so darovali lepo srebrno škofovsko palico; magdalenke v Studenicah krasno štolu; stolni kapitelj, mašno knjigo in 2 altarni blazinici in družba gospa veliko pregrinjalo. K obedu so bili povabljeni vsi duhovniki in višji svetni in vojaški dostojanstveniki.

Med navdušeno sprejetimi napitnicami mil. zlatomašnika, mil. metropolita, c. kr. okrajnega glavarja, c. kr. dvornega kapelana dr. Napotnika in v. č. korarja Kosarja, svirala je vojaška godba. Po napitnici na Njih svetost sv. Očeta in Njih veličanstvo svetlega cesarja se je cesarska himna stojé poslušala. Napitnice so se vršile v nemškem, latinskem in slovenskem jeziku.

Že iz dosedanjega opisa se vidi, da je verno ljudstvo in duhovništvo dostojno in navdušeno slavilo zlato mašo svojega višjega pastirja; žalibože, da mesto mariborsko, ali bolje rečeno zastopništvo mesta mariborskega ni zastopilo pomena tega dneva, kajti meščani so se nekako pasivno obnašali pri tej svečanosti, dasiravno priseljenim pevcem, turnarjem in drugim hrupne sprejeme pripravljajo, kar bi pri tej priliki gotovo bilo primerneje.

Iz Dobropolja 31. julija. Praznično oblečeni prihajali so otroci danes teden t. j. 24. t. m. v šolo. Rajsko veselje bralo se jim je na nedolžnih obrazih. Dobrotniki in prijatelji šole omislili so učeči se mladini tolikanj pogrešano prekrasno šolsko bandero v spomin 40letnice vladanja presvetlega cesarja.

Bilo je že vse vrejeno, da se razvije program slavnostnega dneva; tu se pripelje točno ob določeni uri preč. gosp. kanonik in dekan ribniški Martin Skubic, ki je bil blagovolil sprejeti naše povabilo, da slovesno blagoslovi zastavo. Ob 8. uri dohajajo šolarji v lepem sprevedu v cerkev. Na čelu jim nese še nerazvito zastavo bolj odrasel deček. Komaj čakajo otroci trenotka, da se razvije. Ko je bila zastava blagoslovljena, prične preč. gosp. prekrasen govor, v katerem otroke in navzoče mnogoštevilno ljudstvo spominja posebno dveh mož-vladarjev: sv. Očeta Leona XIII. in presvetlega cesarja Frana Josipa I. Razloživši jim pomen zastave, izroči č. g. kanonik blagoslovljeno zastavo otrokom. Potem pričela se je slovesna sv. maša z lepim petjem na koru. Po končanem sv. opravilu korakali so otroci ponosno za zastavo, ki je sedaj v vsej krasoti plapolala v zraku. Pritrkavanje in streljanje povzdigovalo je svečanost. V šoli pričela se je velika šolska veselica, pri kateri so deklamovali posamezni učenci in učenke primerne sestavke, katerim je sledilo krasno petje pod vodstvom šol. vodje g. M. Hudovernika. Koncem zapeli so cesarsko pesem, mej katero čul si mogočno streljanje.

Po končanem programu pričelo se je izpraševanje otrok iz kršč. nauka. Ker so bili pa šolarji tolikanj marljivi, spodobilo se jim je konečno še pogoščenje, mej katerim se je popevalo in razdelilo nekaj knjižice „Naš cesar“ in „Sv. Detinstvo“.

Pač srečen in vesel bil je ta dan za našo šolsko mladino.

Slednjič bil je tukaj bivajoči fotograf g. K. Pajer tolikanj prijazen, da je fotografiral novo zastavo, pod katero so bili zbrani nekateri učenci in učenke z učiteljskim osebjem.

Da se je omislilo naši šoli tako krasno bandero ter sploh praznoval ta slavnostni dan, gre zasluga v prvi vrsti učitelju g. J. Zupancu, ki je prvi sprožil to misel ter jel nemudoma nabirati pristojevnih darov. Pomagala mu je prav krepko učiteljica gđe. Bregar. Tako je bila kmalu lepa svota nabrana. Izdelala je zastavo dunajska tvrdka J. Heindl prav krasno iz rudečega damasta, ki ga lepšati sliki sv. Alojzija in Matere B. Ker nam je vse to podala za malo svoto 40 gld., priporočamo jo toplo slav. občinstvu. Sledi naj še srčna zahvala pred vsem preč. g. častn. kanoniku in dekanu M. Skubicu, ki nas je počastil s svojim pohodom in vodil slavnost, potem neutrudnemu učitelju g. Zupancu in učiteljici gđe. Iv. Bregarjevi, g. Pajerju in vsem dobrotnikom in prijateljem šolske mladine.

Iz Hrenovic, 1. avgusta. (Strela — ogenj.) Danes bil je primeroma lep dan; ljudje so bili v nadi, da veliko sena spravijo domu. Minoli mesec nagajalo je preveč deževje, zato pri nas zdaj vse kosi, ker glavni pridelek je seno. Popoldne okoli tretje ure nastane huda sapa in čez Nanos pridvi temno-siv težek oblak. Parkrat malo zagromi, polagoma začne deževati. Nagloma hudo trešči, in

redka toča se vsuje. V strahu, da nam poljske pridelke ne pokonča debelo ledeno zrnje, iznenadi nas pretrgano zvonjenje. Vse hiti gledat, kam je udarila strela. Sredi velike in dolge vasi — v Šmihelu — vali se gost dim in plamen šviga že visoko nad streho. Vdarila je strela v malo kolnico, kjer je bilo shranjeno seno in kmetijsko orodje, in mahoma je še zraven stoječa hiša v ognji. Doma so le otroci, bolniki in stari ljudje, vse drugo je na polji in na travnikih. Ko zapazijo ogenj, dere vse na kraj požara. Naenkrat bili so trem gospodarjem posestva v ognji. K sreči je ponehala sapa. Spravili so naglo živino iz hlevov, šest prašičev je ostalo, ki so se spekli v ognji.

Zgoreli ste samo dve hiši in trije hlevi. Začetkoma je vsak mislil, da bode cela vas — nad 70 številk broječa — vpepeljena. Da se to ni zgodilo, zahvaliti se je najprej Bogu, da je pojenjala sapa, sicer bi bil ves trud zastonj, potem pa domačim ljudem, ki so naglo prihiteli domov in branili na vse pretege. Brizgalnica bi bila dobro služila, a pri rokah je ni. Škulska, najbližja, bila je tudi prva na mestu; žalibog, da je zelo majhna. Kmalu za njo prihiteli vrti ognjegasei iz Malega in Velicega Otoka, za njimi še požarna bramba iz Postojine, in z Razdrtega precej ljudi z veliko brizgalno. Obstopili so od vseh strani goreča poslopja, razmetali goreča tramovja na tla ter tako omejili ogenj. Požar bi bil tako naglo zadušen, a gorelo je seno in več sežnjev drv, pripravljenih za prodajo. Tudi vode je primanjkovalo, ker vas sloni ob hribu in studenci se naglo odtekaajo.

Vsi posestniki so bili zavarovani; tako dobé, če tudi malo svoto, vsaj prvo denarno pomoč, da si nekoliko po nesreči opomorejo.

Dnevne novice.

(Dopolnilna volitev v deželni zbor.) Po smrti deželnega glavarja grofa Thurna je izpraznjeno jedno mesto deželnega poslanca kot zastopnika trgovske in obrtniške zbornice. V kratkem bo volitev razpisana, in kakor čujemo, volila bo zbornica svojega predsednika g. Josipa Kušarja.

(Zastran kranjske gimnazije) dovolilo je ministerstvo, da tretji in četrti razred letos še ostaneta. Kakor čujemo, bosta deželni zbor in mestni odbor kranjski ponovila prošnji, da bi se gimnazija zopet ustanovila.

(Zlato sv. mašo) bo daroval dné 15. avgusta v rojstni župniji v Kovorji naš rojak, prečast. gosp. Andrej Alijančič, stolni kanonik in dekan v Celovci. Pridigoval bo njegov stričnik, čast. g. Val. Alijančič, mestni kapelan pri sv. Petru v Ljubljani. Tudi mi kličemo g. zlatomašniku: Na mnoga leta!

(Duhovske premembe v ljubljanski škofiji.) Po č. Martin, kurat v Šturiji, dobil je faro Vače; Dolinar Franc, kapelan v Borovnici, gre za farnega oskrbnika v Planino; Hromec Janez, kapelan v Kočevju, v Borovnico; Arko Mihael, kapelan v Hrenovicah, kot kurat v Šturije; Možina Janez iz Starega Trga pri Ložu v Hrenovico; Bevc Janez iz Blok v Stari Trg pri Ložu; Mali Anton iz Spodnje Idrije na Bloke; Zupančič Janez iz Cerkelj v Spodnjo Idrijo; Krek Franc iz Košane v Cirknico; Sternad Janez iz Trnovega v Košano; Zalokar Jožef iz Cirknice v Trnovo; Varl Tomaž z Rake v Semič kot I. kapelan; Klemenčič Mihael iz Črnomlja v Rako; Kos Jožef iz Fare pri Kostelu v Toplice; Šušteršič Franc iz Smlednika v Šmartno pri Litiji; Kramarič Jožef iz Stare Cerkve (Mitterdorf) v Hinje. — Na novo so nastavljeni: Krainer Anton, sem. duh., kot kapelan in Kozlerjev benef. v Kočevju; Gabrič Anton, sem. duh., kot kapelan v Črnomlju; Čebašek Janez, novomašnik, kot kapelan v Poljanah nad Loko; Nemanjič Janez, novomašnik, v Fari pri Kostelu; Müller Janez, sem. duh. v Smledniku; Hribar Franc, novomašnik, na Brezovci; Slak Matija, novomašnik, v Stari Cerkvi (Mitterdorf).

(Za tretje porotno zasedanje) v l. 1888. pri deželnem sodišči v Ljubljani imenovan je predsednikom porotnega sodišča predsednik deželnega sodišča g. Fr. Kočevjar, njemu namestnika nad-sodnijski svetnik g. Jos. Gerdešič in deželno-sodnijski svetnik Ludjevit Ravnihar.

(Novo mašo) pel bode jutri v cerkvi pri sv. Petru — v svoji rojstni župniji — ob 9. uri popoldne

č. g. Fran. Sušnik. V mašnika bil je posvečen v Mariboru. Mimogredé bodi omenjeno, da je letos v Ljubljani ta jedina nova sv. maša.

(Tatje) vlomili so predzadnjo noč v stanovanje g. Eberla nad Koslerjevo zimsko pivarno ter odnesli denarja in drugih stvari v vrednosti do 300 gl.

(Domači obrt.) Kranjska stavbena družba zidala je novo gledališče na Reki. Tapetarska dela dobil je g. Doberlet, pleskarska g. Eberl, steklarska g. Kajzelj, brzojavna in strelododna g. Geba.

(Kuzna konjska bolezen) pojavila se je v vasi Drami pri Št. Jarneji; poginila sta že dva smrkova konja. Vsled tega je proglašen za dva meseca konjski kontumac na Drami, v Mihovci in Rojah.

(Vabilo) na sokolov zabavni večer v spomin Miroslavu Vilharju dné 5. avg. 1888 na vrtu gostilnice „pri Zvezdi“ (pri Frincu). Vspored: 1. Smetana: Koračnica iz opere „Prodaná nevěsta“. — 2. Ouverture k opereti „Tičnik“. — 3. Govor. — 4. Millöcker: „Na nekarskih bregovih“, valček. — 5. F. S. Vilhar: „Ljubičica“, zbor. — 6. Mailart: Fantazija iz opere „Puščavnikov zvonček“. — 7. Glisner: „Šmarnica“, polka mazurka. — 8. Nedved: „Popotna pesem“, zbor. — 9. Peters: „Melodijski venec čeških narodnih pesmi“. — 10. Schild: „Ona se smehlja“, polka française. — 11. Tovačovský: „Sporočilo“, četverospjev. — 12. Nedved: „Kranjska dežela“, pesem. — 13. Stegnar: „Oblakom“, zbor z baritonskim samospjevom. — 14. Waldmann: „Mala ribarica“, pesem. — 15. Stern: „Pozdrav iz Ljubljane“, četvorka. — Petje prevzel je iz posebne prijaznosti čitalniški pevski zbor; godbo pa oskrbi kapela c. kr. 17. pešpolka baron Kuhn. — Začetek ob 8. uri zvečer.

(Vabilo) k svečanosti, katero povodom štiridesetletnega vladanja našega presvetlega cesarja Frana Josipa I., priredi ormoška čitalnica v nedeljo 12. avgusta, s sodelovanjem godbe c. kr. domačega pešpolka v Gradcu št. 47 in moškega, ženskega in mešanega pevskega zbora ormoškega okraja. — Vspored: Ob 10. uri popoldne slovesna sv. maša. — Od 1/2 12. do 1/2 1. ure svira vojaška godba na glavnem trgu mesta ormoškega. — Koncert ob 4. uri popoldne na Gršak-ovem vrtu, tik čitalnice, ki se p. n. gostom otvori ob 3. uri popoldne. 1. Ouverture iz opere „Zampa“ od Herolda. 2. „Pozdrav“, mešan zbor, dr. G. Ipavec. 3. Slavnostni govor. 4. Cesarska pesem. 5. „Donauwellen“, valček od Ivanovića. 6. „Slavjanska“, moški zbor, M. Vilhar. 7. „La Paloma“, meksikanska narodna pesem od Yradierja. 8. „Nazaj v planinski raj“, mešan zbor, A. Nedved. 9. „Gass'fah'n“, polka francoska od J.F. Wagnerja. 10. „V tihi noči“, moški četverospjev, A. Hajdrih. 11. Arija iz „Stabat mater“, od Rosnija. 12. „Sarafan“, mešan oktet, narodna pesem. 13. Fantazija iz opere „Hugenotten“ od Meyerbeera. 14. „Slovenka sem“, ženski zbor, dr. G. Ipavec. 15. Novo: „In der Operette“, veliki potpourri od J.F. Wagnerja. 16. „Bojna pjesma“, moški zbor, F. S. Vilhar. — Po končanem koncertu prosta zabava v čitalnišnji dvorani, na vrtu pa ob enem godba. Svečanost se vrši, če je vreme tudi neugodno. Odbor.

(V Toplice pri Novem Mestu) prišlo je od 1. do 31. julija 40 gospodov, 27 gospód, 24 moških in 33 ženskih kmečkega prebivalstva, 13 vojakov in 45 prehodnih gostov; skupaj 182, v celi dosednji kopališki dóbi 623 oseb. Mesec julij je privabil tako malo gostov, kakor še nikdar prej.

(„Slavčeva“ veselica) v proslavo vladne štiridesetletnice cesarja Frana Josipa I. vršila se bo jutri z že objavljenim vspešnim na Kozlerjevem vrtu. Slavnostni govor bo imel g. Ant. Trstenjak. Ta veselica obeta mnogo zabave ter se je nadejati obilne vdeležbe.

(V kranjsko hranilnico) je meseca julija 1943 strank vložilo 539.721 gld., in 2268 strankam so izplačali 501.111 gld. 50 kr.

(Celovski izvoški) dajo mestnemu komisarijatu mnogo posla zaradi nespodobnega vedenja. Tudi v Ljubljani ni mnogo boljše. Nadležnost in marsikatera surovost je sploh znana.

(Sadjarji pozor!) Po poročilih z Nemškega pridelali bodo ondi mnogo sadja za jabolčnik, zato ni misliti na toliko izvožno sadja iz naših dežel. Ker pa znani trgovec s sadjem, g. V. Rohrmann, naslednik J. Strzelbe v Ljubljani, vsako leto izvaž v velikih množinah sadje v tujino, smemo priporočati tega g. trgovca, ker bo tudi letos nakupoval jabolka finih vrst.

(Dogodki iz župnije vranske) imenuje se nova knjižica, koja je spisal g. Ivan Gaberšek, okr.

tajnik na Vranskem, ob 20letnici uvrstitve Vranskega med cesarske trge. Poklonil jo je premil. g. knezu in vladiki lavantinskemu. V uvodu pisatelj pripoveduje, kakó je Vransko postalo trg. Dalje so še naslednji odstavki: popis in napredek vranske fare in trga; zgodovina župne cerkve, župnije in podružnice. Kužjica je pisana z veliko marljivostjo.

Raznoterosti.

— Le uljudno! Weiller, francoski republikanski kandidat v departementu Charente-u, je poslal vredniku boulangistiškega lista „Matin Charentais“ nastopne ljubeznive vrstice: „Gospod! Današnji članek je delo malovredneža in strahopetneža. Vi ste enook in šepast, zato Vam že zaradi dostojnosti ne morem poslati prič. Okoravno Vam pa manjka eno oko in imate le še eno zdravo nogo — dvoje ušes imate pa vendar le še, in te Vam bodem odtrgal, ako ne objavite v prihodnji številki, kakó sramotno ste se lagali v napominanem članku.“

— Pred sodiščem. Sodnik: Kaj ste? — Priča: Poročevalec za neki tukajšnji list. — Sodnik: Gospod, povabljeni ste tukaj kot priča. Pozabite za trenotek svoj posel in povejte nam popolno resnico.

— Jako vabljivo! Hribolazec: „Najel bi Vas že za vodnika, toda povejte mi, ali ste dosti vešče svojemu poslu?“ — Vodnik: „Menim, da! Že dvanajstotica Angležev mi je popadala s pečin, jaz pa še nikoli!“

— Vzглядno redarstvo! „Zombor és vidéke“ pripoveduje: Zoper mestnega nadstotnika zomborskega vložila se je objava zaradi nekega hudo delstva, zoper prvega mestnega podstotnika se vrši disciplinarna preiskava, redarstveni poročnik je bil disciplinarnim potom obsojen na večjo globo in stražmojster daje svojim podložnikom zausnice z železnim prstanom.

Domača umetnost.

Nove orglje za farno cerkev v Št. Marjeti v rabski dolini blizu Gleichenberga na Štajerskem postavil je v svoji delavnici te dni naš domači orgljarski mojster g. Fran Goršič. Priliko sem imel, ogledati si jih in poskusiti, ter sem se preveril, da so te orglje v vsakem oziru krasno delo gosp. Goršiča. Vsak prijatelj glasbe lahko si jih ogleda do 15. t. m. v stanovanju gospoda mojstra. Orglje imajo dva manuala po 54 in v pedalu 27 tipk, 12 glavnih spremenov, več postranskih spremenov in zbiralnikov. Piščali so cinaste, deloma lesene.

V I. manualu: 1. Principal 8' od E8' iz cina v prospektu. 2. Viola di Gamba 8' od G8' iz cina. 3. Hohflöte 8', iz lesa in cina. 4. Oktava 4' iz cina. 5. Superoktava iz cina. 6. Mikstura tri in četverna. — V II. manualu: 7. Geigenprincipal 8' od G8' iz cina. 8. Salicional 8' od G8' iz cina. 9. Lieblichgedekt 8' iz lesa in cina. 10. Flut-Harmonique 4' iz cina. — V pedalu: 11. Violonbas 16', z lesa. 12. Subbass 16' z lesa. — Postranski spremeni: 13. Manualni sklepnik. 14. Oktavni zveznik za II. manual, da se dobi glas 16'. 15. Pedalni zveznik za I. manual. 16. Pedalni zveznik za II. manual. — Zbiralniki: a) Pianissimo (Salicional 8') mehanični spremen. Na Kranjskem se ta jako prijeten spremen še razven „Marijanišča“ nikjer ne nahaja. b) Mezzoforte (potegne Subbas 16' in vse 8' dolge spremene). c) Forte (potegne vse 16', 8', 4' in 2' dolge spremene). d) Tutti (potegne vse spremene z vsemi sklepi).

Te orglje, kakor sploh dela g. Goršiča so mi jako všeč gledé mehanike, sapnikov na stožke, intonacije, mehov itd. V intonaciji g. Goršiču ni para. Slišal sem že mnogo orgelj na Dunaji, v Gradi, Celovci, Zagrebu, Gorici in Ljubljani, pa odkrito rečem, da smem g. Goršiča imenovati Walkerja II. S tem svojim 52. delom je pokazal, da pravi mojster more mnogo izvršiti tudi s primeroma skromno dispozicijo. Čestitamo! P. Angelik Hribar.

Telegrami.

Praga, 3. avgusta. Danes po noči je napravil vihar z mrzlim dežjem veliko škodo v mestu in okolici. Na nekaterih krajih je bil dež namešan s snegom. Temperatura 5 stopinj.

Monakovo, 4. avgusta. Cesaričinja Štefanija se je odpeljala v Lindau obiskat princesinjo Ludoviko ter se bo od tod povrnila na Dunaj.

Berolin, 4. avgusta. Cesar je včeraj sprejel Munira pašo. Herbert Bismarck bo jutri nastopil šesttedenski odpust.

Berolin, 3. avgusta. Cesar Viljem bo šel sredi ali koncem septembra v Alzacijo-Loreno, začetkom oktobra na Dunaj, potem pa v Rim.

Pariz, 3. avgusta. Minister zunanjih zadev, Goblet, razpošilja danes veleblastim noto gledé Masave,

Atene, 3. avgusta. Sultan je ukazal vladi, naj zapove oblastnjim v Monastiru, da zopet prično občeovati z grškim konzulom Panurio.

London, 4. avgusta. Italija je uradno izrekla vrhovno oblast nad pokrajino Zulo južno od Masave; italijanska nota pravi, da je to le uradno potrdilo že obstoječih dejanskih razmer. Zgornja zbornica je izrazila Salisburyju nado, da prilastitev Masave s strani Italije ne bo povzročila nikakoršnega razpora.

Slavnim članom in vsem častitim prijateljem „Slov. pevskega društva“!

Čas hiti! Dan za dnevom, teden za tednom miní, in kmalu bomo stali pred dnevom, ki zahteva od nas, da pokažemo svojo moč, postavimo ugledu svojemu nove podpore, da ne stopimo samo na oder, da pokažemo svoj narodni ponos in izpolnimo velik del narodnih svojih dolžnostij, — ampak pokazali bomo svetu, da čutimo lojalno in da nam je do tega (vredno), slaviti štiridesletnico Nj. veličanstva — stali bomo pred 2. septembrom t. l.

Da nam je mogoče ta dan svojo častno nalogo izpolniti, treba nam je mnogo združene moči, treba v prvi vrsti krepkega pevskega zbora. Tovariši in pevke! prihitite torej dne 2. septembra mnogobrojno iz vseh pokrajin mile Slovenije, darujte se za narod in njegov ponos in posvetite mu svoje pevske moči.

V vsakem najmanjšem kraju naj se razlegajo glasovi vrlih slavcev naših, naj se ondi, kjer je koli mogoče, vadijo pevci in pevke v zboru, vsak naj pristopi, nijedna moč naj ne izostane, in združeni stopijo naj v kolo na delo, da bode čast naša tudi letos rešena.

Najmožnejši naj prevzemó nalogo vežbanja, manj vajeni naj se ne bojijo truda. Tu naj se daruje čas, naj se loti vsak z veseljem dela, pozabé naj se za kratek čas vsakdanje skrbi, naj se odstranijo vse zapreke, pozabijo osebnosti, mejsebojne mržnje in vse, kar bi hotelo škodovati naši stvari, ki je sveta in vzvišena.

Posebno polagali bi na srea čestitim pevkam in pevcem, da se vadijo težke zборе v skupnih vajah. Družijo naj se posamezne moči v male zборе, ti naj se spojé z zbori bližnjih krajev itd. Vsak separatizem škodoval bi naši stvari! Le na omenjeni način nam je mogoče doseči dovršenost v petju.

Poverjeniki vzlasti in vsi slavni člani na noge, da si pridobimo še novih močij in potem na delo z gésлом, ki nam edino jaméi dovoljen vspeh, z gésлом Njegovim, ki ga hočemo slaviti, namreč: „Z združenimi močmi!“ Na veselo svidenje na Krškem!

Ptuj, koncem julija 1888.

Odbor „Slov. pevskega društva.“

Umrli so:

1. avgusta. Marija Kalčič, babica, 55 let, Stari trg št. 18, Pneumonia dextra — Marija Kašman, delavka, 33 let, Poljanska cesta št. 51, jetika.

V bolnišnici:

31. julija. Valentin Gosar, gostač, 65 let, Emphysem pulm. — Marija Kramar, gostija, 50 let, Sarcoma maxillar.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	srakomera v mm	toplomera po Celziju				
7. u. zjut.	732.6	15.2	sr. zap.	del. jasno	0 00	
3. 2. u. pop.	735.3	20.7	sl. jzap.	oblačno		
9. u. zveč.	737.7	16.4	sl. vzh.	del. oblač.		
Zjutraj hladno, jasno, potem nekoliko oblačno. Srednja temperatura 17.4°C., za 2.4° pod normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

4. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 85 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	82 „ 45 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ 55 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ — „
Akcijske avstr.-ogerske banke	869 „ — „
Kreditne akcije	313 „ 70 „
London	123 „ 55 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 67 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 82 „
Nemške marke	60 „ 35 „

Dijaška kuhinja v Celji.

Za II. društveno, šolsko leto 1887/8, so dalje darovali častiti in prečastiti gospodje:

Maks Pleteršnik, e. kr. profesor v Ljubljani	5 gl. — kr.
Neža Cvenk iz Vojnika, volilo po vikarju Irgrnu	5 „ — „
A. Podhostnik, kaplan v Mozirju, „vesela družba pri sv. Frančišku“	10 „ — „
Vincenc Plaskan, župnik v Zibiki	4 „ 33 „
Matija Strnad, župnik v Ljubnem	5 „ — „
knezoškof Jakob Maksimilijan za julij	4 „ — „
Frane Zdobšek, župnik v Solčavi	5 „ — „
A. Podhostnik, kaplan v Mozirji	5 „ — „
P. Erman Slander, oskrbnik v Radgoni	3 „ — „
Ivan Heel, kaplan v Radgoni	2 „ — „
Alojz Sever, kaplan v Radgoni	1 „ — „
Jakob Hanžič, župnik v Apačah	1 „ — „
Frane Jerše, e. kr. davkar v Laškem trgu	2 „ — „

Presrečna zahvala vsem prečastitim podpornikom naših ubogih vrlih dijakov, in prosimo še daljnih milih darov.

Maks Veršec,
blagajnik.

Mihael Vošnjak,
predsednik.

Zahvala.

Odbor za napravo in ureditev oficijalnega proslavljenja štiridesletnice vladanja presvetlega cesarja Frana Josipa I. v Logatec dne 22. in 23. julija t. l. izreka najtoplejšo zahvalo njegovi svetlosti, gospodu knezu Hugonu Windischgrätz-u, e. kr. generalmajorju i. s. i. t. d., kot protektorju slavnosti; gospodu Aleksandru Schemerl-u, e. kr. namestniškemu svetovalcu, kot zastopniku gospoda deželnega predsednika; e. kr. rudarskemu vodstvu v Idriji, posebno gospodu J. Novaku, e. kr. rud. nadsovetniku; vsem došlim državnim in deželnim poslancem, osobito gospodu dr. Ferjančič-u za ljubeznivo oskrb slavnostnega govora; prečastitej duhovščini, zlasti e. g. I. Koprivnikar-ju, dekanu vrhiškemu, za blagovoljno darovanje sv. maše pod milim nebom; avstr.-ogerskemu „Lloyd-u“; južnej železnici; vsem gospodom e. kr. uradnikom, županstvom, krajnim šolskim svetom, šolskim vodstvom, društvom in korporacijam, ki so od blizu in dalje prihiteli k slavnosti; gospodu Adolfu Harmel-u iz Idrije za napravo metaljnega ognja; gospodu Fr. Reismüllerju, voditelju kneza Windischgrätzja graščin; gospodom pevcem in gopciam pevkam; vrhim dekletam v narodnej noši; vredništvom „SLOVENCA“, „SLOVENSKEGA NARODA“ in „LAIBACHER ZEITUNG“; gosp. V. Putleku za čarobno razsvetljavo jame in za ta dan pripravljena dela; sploh vsem onim, ki so dejanski ali materialno pomagali k izvržitku slavnosti.

V Logatec dne 1. avgusta 1888.

(1)

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje

zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem

priporoča svoje patentovane vstricne zarezane strešnike,

ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so lahki, solidni, lični, po ceni in ker najmanj trpé od mraza in snega.

Poroštvo za tri leta.

Ž njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in celo po Ameriki. — Fabrika je za vso avstro-ogersko državo lastnica konstanškega patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov, kakor tudi Passavant-patenta.

Proti posnemalcem in ponarejalcem se bode po smislu patentnega zakona najostreje kazenski postopalo. Izdeluje tudi najboljše vrste (14)

zidarsko opeko, žlebake, steklene zarezane strešnike in strešna okna.

Streha na ogled je na tukajšnjem kolodvoru Rudolfove državne železnice.

Glavni zastop in zalogo za Kranjsko, Trst, Reko, Gorico kot za vse Primorsko, Istro, Goriško in Dalmacijo imata

F. P. VIDIC & Comp., v Ljubljani, Slonove ulice št. 9.

ZABAVI IN POUKU.

DOM
in
SVET

Za celoto leto 1.60
Za pol leta — 80

ZABAVI IN POUKU.

Gospodom šolskim predstojnikom
in učiteljem priporoča

Andr. Druškovič-a

trgovina z železnino in orodjem
mestni trg 10.,

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjerejo in obdelovanje sadnih
dreves, in sicer: drevesno sterguljo,
škarje za gosenice, ročno lopatico,
drevesno žago, sadni trgač, drevesne
škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče,
cepilni nož, vrtnarski nož in drevesno
ščetko; orodja so vsa na **lepo po-**
pleskani leseni plošči vrejena, po
prav nizki ceni. (22)

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani
na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)
priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld.
50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po
10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za
otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer
za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.
Cenilnik s podobami zastonj in franko.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), naj-
bolj praktično,
elegančno, moder-
no in priljubljeno
tapacirano pohiš-
veno orodje, pre-
oblečeno z moder-
nim in močnim
blagom in popol-

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz
blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in
solidno narejene

Anton Obreza,
tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa
v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem
najceneje. — Modroce na peresih (Federmadratzen) 10 gl.
in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne
preproge.

☛ Ceniki s podobami zastonj in franko na za-
htevanje.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.
Ljubljana,

za Frančiškansko cerkevijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse
v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot
znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnatne barve
v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem
lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše
nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

C. kr. priv. tovarna za
portlandski in hidravlični cement
Alojz. Praschnikerja
v KAMNIKU na KRANJSKEM.

Ustanovljena leta 1854.

Glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp.,
Slonove ulice št. 9,

priporoča p. n. gg. stavbenim mojstrom, arhitektom, stavbenim podjetnikom itd. svoje hidravlični
cement (roman-cement) in portlandski cement, po kakovosti vedno izvrsten in enakomeren, ter
jamči za večjo trdnost, kakor je predpisana v pravilih društva avstrijskih inženjerov in arhitektov. — Ta
cementa sta tudi zaradi tega posebne koristi p. n. naročnikom, ker sta svojstveno mnogo lažja, nego izdelki
večine ostalih cementnih tovarn, zaradi česar je za enako množino cementnega zidovja ali morta treba veliko
manj tega cementa gledé teže. — Tudi priporočamo lepe in zelo trajne mozajiske plošče, brušene in
likane, v najraznovrstnejših obrazcih, in enobojujate plošče od portlandskega cementa, črne,
rudeče, naravnobarvene itd. za polaganje tlaka v cerkvah, po prehodih, vežah, na verandah, po
hodnikih, v hlevih itd., klajna korita, okraske in sohe, cementne cevi itd.
Blagovoljna naročila se najnatančneje in najtočneje izvršujejo ter jih sprejema glavna zaloga
v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp., Slonove ulice št. 9. (14)

Za čas stavbe

priporoča

Andrej Druškovič-a

trgovina z železnino, Mestni trg 10,

*v velikem izboru in prav po nizki ceni okova za okna
in vrata, štorje za štokodiranje, drat in cveke, samo-
kolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine
za oboke, priznано najboljši kamniški Portland- in Ro-
man-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak,
kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in
njih posameznadela.*

Pri stavbah,

kjer ni blizo vode neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo,
s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem
mestu dobivati vodo; ravno tako tudi se dobivajo vsi deli za izkopane
vodnjake, železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene
cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo: (23)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene
brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

☛ Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengenfeder Gyps) za
gnojenje polja.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

☛ **zavarovanje življenja.** ☛

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo
skrbeti za rodbino. Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar
puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši
pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu
udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznan denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej
rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje
važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl
tako potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani
otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovaneu samemu o dogovorjenej
starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarov-**
valna banka „SLAVIJA“ v Pragi, katere
prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega
čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konec leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb
za 22,835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (36)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gosposke ulice 12.)

Zahvala.

(1)

Konec minolega meseca udarila je strela v mojo hišo ter povzročila požar, kateri je isto popolnoma uničil.

C. kr. priv. zavarovalnica „**AVSTRIJSKI PHOENIX**“ na Dunaji, pri kateri je bilo pohištvo zavarovano, cenila je škodo nemudoma ter mi precejšnjo zavarovalno svoto takoj, ne da bi bila kaj odtrgala, po glavnem zastopniku gospodu Perharcu v Ljubljani izplačala.

Priporočam omenjeno zavarovalnico vsakomu ter se tem potom isti toplo zahvaljujem.

VRH pri ŽIREH, meseca julija 1888.

Jera Žust.

Podpisani naznanja p. n. občinstvu, da se je nastanil na **Vrhniki**, ter se priporoča za

kleparska dela

preč. duhovščini, gospodom cerkvenim ključarjem in drugemu slavnemu občinstvu.

Podpisani pokriva zvonike in druga poslopja, pozlačuje križe in jabelka na zvonikih, popravlja stare in izdeluje nove cerkvene ure in skrbi, da se delo točno in dobro izvršuje. — Spričevala na razpolaganje. Za blagohotna naročila priporoča se najudaneje

Matevž Oblak,
klepar na Vrhniki.

(2)

Že rabljen in še vedno dobro ohranjen

šivalni stroj

(Howe)

prodaja se prav po nizki ceni na sv. Petra predmestji št. 6, II. nadstropje.

(2)

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS-A

Ljubljana,
Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah.

(63)

Centniki gratis in franko.

Nič več mokre noge ali trdo usnje!

To doseže le I. Bendiksa iz St. Valentina odlikovana, patentovana in nepremočljiva

hranilna mast za usnje

edina svoje vrste, pohvaljena od petih sedaj aktivnih generalov c. kr. vojne; ta hranilna mast naj se nikar ne zmenja z drugimi enakimi pa nič vrednimi sredstvi.

Za likanje usnja vzame naj se c. kr. patentovana

hranilna tinktura za usnje

(dikalno olje za usnje) in ne apretura ali momentni lik, ki razjedata usnje; tinktura je iznajdba, koja varuje patent.

Dobiva se v Ljubljani pri gg. A. Krisperju in Schusnig & Weberju, kakor tudi v vseh večjih krajih monarhije.

Svarilo pred ponarejanji: Na vsaki steklenici in ploščevinasti pušici razvidno mora biti ime izumnika **I. Bendiksa**.

(3)

Darilec pridni šolski mladini, zlasti letos jako primerno in spominljivo, je knjižica:

„Zlatomašnik LEON XIII.“
(s podobico).

Dobiva se po 6 kr. — 50 iztisov skup po 5 kr. v Ljubljani pri „Katoški družbi“, Stari trg št. 13.

Po ravno isti ceni „Papeževa nezmotljivost“.

(5)

Izdajatelj: Matija Kolar.

Za šolsko mladino pri slavnostih povodom 40letnega vladanja Nj. veličanstva cesarja priporočava z barvotiskano sliko cesarja našega in 17 lesoreznimi podobami okrašeni, v najinem založništvu izšli slavnostni spis

Naš cesar

(1848—1888).

Zgodovinski spis za slovensko mladino.

Priredil učitelj.

Slavnostni ta spis, koji so priporočali visoki c. kr. deželni šolski sveti kranjski, koroški, primorski in štajerski najtopleje v nakupovanje, je kaj priličen zaradi svoje patrijotične vsebine kakor tudi zaradi bogate opreme svoje v stalen spomin na letošnjo štiri-desetletnico vladanja Nj. veličanstva cesarja našega Frana Josipa I.

Cena spisu je 18 kr. Za 100 in več kupljenih izvodov se znatno cena zniža.

(6)

Razprodajalcem dovoljuje se rabat.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Tuji.

2. avgusta.

Pri **Matiću**: Reiss, Bohatich in Herrmann, trgovci, z Dunaja. — Reisling, trgovec, iz Monakovega. — H. Raudnitzky, potovalec, z Ogerskega. — E. Planinska iz Beljaka. — Nasso, uradnik, iz Zadra.

Pri **Stonu**: Braisser, Müller, Tuschler z Dunaja. — Prettner z družino iz Aleksandrije. — J. Simuc, župnik, s Kranjskega. — Ballis z Vrhnike. — Gavela, veletržec, z družino, iz Zagreba. — Spandoni, zastopnik, iz Trsta.

Pri **Južnem kolodvoru**: H. Bauschek, soproga odvetnika, iz Nemčije. — J. Herman, inženir, s Hrvaškega. — prof. Lieberman, zdravnik, iz Trsta. — F. Afelbeck, Cerehovsky, profesor, iz Carigrada.

Gospodu **G. PICCOLI-JU**, lekarju „pri Angelu“ v Ljubljani.

Moj sin je trpel skozi dve leti vsled gastralgije, slabega prebavanja in želodnega krča, da ga je ta bolezen vsega shujšala in skoro uničila. Pri njem poskušal sem vsa sredstva, ki nam jih naša veda zadaje in tudi nisem pozabil najrazličnejših rudninskih vod. Toda zboljšek bil je le za malo trenutkov. Slednjič si domislim, poslužiti se Vaše zelo pohvaljene esence za želodec, in vspeh je bil tako nagel in sijajen, da je moj sin porabil samo 6 steklenic popolnoma ozdravil.

Pri takem vspehu morem Vašo esenco le najgorkeje priporočati vsem trpečim vsled slabe prebave, zlate žile itd., ter Vas tudi pooblastim, da to spričevalo moje hvaležnosti kot v resnici zaslužno pohvalo tudi razglasite.

V Trstu 1887.

(5)

Dr. Leon Levi.

F. P. VIDIC & Co.

priporočata p. t. občinstvu za salone, kavarne, gostilne, privatna stanovanja itd. lepe

lončene peči

po jako nizki ceni ter iz najboljšega blaga izdelane.

(7)

Zaloga v slonovih ulicah

šteev. 9.

Radgonska kislavoda

(Radkersburger Sauerbrunn)

Štefanije studenec.

Najčistejši alkalični kislec.

Lastnina J. DELLER-JA v Radgoni.

Glavna zaloga in prodajalnica za Kranjsko izročena je edino le agenturni in komisijski trgovini

J. Liningerja

Rimska cesta št. 9 v Ljubljani

kjer se sprejemajo vsa naročila.

Enotna cena je ako se kupi 100 bokalskih steklenic v zabojih po 25 steklenic 16 gld. in 100 steklenic po pol bokala v zabojih po 50 steklenic 11 gld. franko zaboj v Ljubljani. Manjše število steklenic se ne more naročiti, pač pa se dopošlje, ako kdo želi, kislec za poskušnjo.

Štefanije studenec

je oglene kisline in ogleno-kislega natrona najbolj bogata mineralna voda, je čisto alkaličen studenec in je vsled svojih izvanredno dijetljivih in zdravilskih lastnosti najizvrstnejši kislec. Z vinom pomešan je Štefanije studenec jako prijetna, hladilna in poživljajoča pijača in se posebno zaradi tega priporoča, ker tudi najkislejše vino spremeni v prijetno, ljubko in sladko-okusno pijačo. To se izvrši po posebni ugodni sestavi vode Štefanije studenec, po kateri se vinska kislina neutralizira, to je uniči. S sladkorjem, limonami (citronami) ali raznim sadnim sokom zmešana je voda Štefanije studenec prav šampanjeu podobna. Vsled velike množine proste oglene kisline in dvojno oglenih kislih soli, posebno pa dvojno ogleno-kislega natrona je Štefanije studenec najboljša namizna pijača, katere se z vso pravico uvrščuje mej najboljše kislece cele Evrope.

Štefanijski studenec

ima kot zdravilo najboljši vspeh pri kataris želodeca in črev, pri pomanjkanji teka, pri težkočah prebavljanja, pri zaprtji vode vsled prehlajenja, pri živčnih afekcijah.

Dobi se ŠTEFANIJSKI STUDENEC v znanih specerijskih prodajalnicah v Ljubljani in na deželi.

(21)

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoške Tiskarne“ v Ljubljani.